

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 938/01
Zo dňa: 21.08.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 16
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení
s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vo vybraných organizáciách
v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC**

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Trenčín november 2014

Zhrnutie

Verejné prostriedky a hospodárenie s nimi je celospoločensky významná téma, ktorá sa v súčasnom období dotýka každého občana Slovenskej republiky.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky sa v rámci plánu kontrolnej činnosti na rok 2014 zamerlal na kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vo vybraných organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC.

Predmetom kontroly bolo preveriť rozpočet, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení a využívaní verejných prostriedkov a nakladanie s majetkom ako i vnútorný kontrolný systém.

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne bola príspevková organizácia s právnou subjektivitou, zriadená Trenčianskym samosprávnym krajom podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a knižničného zákona. V rámci svojho poslania plnila úlohy vymedzené v zriaďovacej listine.

Kontrolou bol zistený nesúlad so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď v zriaďovacej listine príspevkovej organizácie nebolo uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý bol uvedenej organizácii zverený do správy.

Kontrolovaný subjekt uvoľňoval finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s pravidlami hospodárenia počas rozpočtového provizória a s rozpočtovanými úlohami zahrnutými v programovom rozpočte v zmysle ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Jediné výrazné prekročenie bolo zaznamenané pri čerpaní kapitálových výdavkovo 16 783,29 eur, čo bolo zapríčinené hlavne dofinancovaním nedokončených investičných prác z predchádzajúceho obdobia (rekonštrukcia objektu budovy na ulici Jaselskej) a za nákup biblioboxu.

Kontrola preukázala porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď nebola správne uplatňovaná rozpočtová klasifikácia.

Nedostatky boli zistené aj pri dodržiavaní zákona o účtovníctve, keď bol nesprávne zaúčtovaný nákup drobného hmotného majetku a tiež keď vypracované inventúrne súpisys boli neúplné.

Ďalšie nedostatky pri dodržiavaní zákona o účtovníctve boli kontrolou zistené, keď viaceré pozemky vedené na listoch vlastníctva neboli evidované v účtovníctve.

Zo strany kontrolovaného subjektu neboli dodržané ustanovenia katastrálneho zákona a to neúplným uvedením údajov o vlastníkovi právneho vzťahu – Trenčiansky samosprávny kraj na príslušnom LV.

Zverejňovaním dokumentov na webovom sídle kontrolovaného subjektu bolo kontrolnou skupinou zistených niekoľko nedostatkov v zmysle zákona o slobode informácií vo väzbe na Občiansky zákonník, keď zverejnené dokumenty boli v nečitateľnej forme a tiež zverejnenie zmlúv bolo skôr ako boli tieto uzatvorené.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Ďalšie nedostatky boli kontrolou zistené i pri dodržiavaní ustanovení zákona o verejnom obstarávaní, keď kontrolovaný subjekt nezverejnil na svojom webovom sídle alebo v periodickej tlači za 1. a 2. štvrťrok súhrnné správy o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 eur.

Kontrola preukázala nedostatky pri zákone o finančnej kontrole a vnútornom audite, keď v súvislosti s uzatvorením nájomných i obchodných zmlúv nebola vykonávaná predbežná finančná kontrola.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky odporúča Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne dôslednejšie pripravovať plány kontrolnej činnosti pre zriadené kontrolné komisie na príslušné obdobie tak, aby sa zabezpečila miera istoty dosahovania stanovených cieľov kontroly na všetkých stupňoch jej výkonu.

Oboznámiť zodpovedných zamestnancov s výsledkami kontroly, aby nedochádzalo k opakovanému porušovaniu jednotlivých predpisov.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 938/01 z 21.08.2014 vykonali:

Ing. Pavol Masaryk, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Iveta Novomestská, členka kontrolnej skupiny

kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vo vybraných organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“), ktorej účelom bolo skontrolovať a zistiť stav hospodárenia a využívania verejných prostriedkov a majetku vybraných rozpočtových a príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC a preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 17.09.2014 do 13.11.2014 v kontrolovanom subjekte

**Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, Hasičská 1, 911 05 Trenčín,
IČO 35629011**

(ďalej len „Verejná knižnica MR“ alebo „kontrolovaný subjekt“) za kontrolované obdobie roku 2013 a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bolo:

1. Všeobecná časť
2. Dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami
 - 2.1 Preverenie zostavenia, schválenia, zmien a plnenie rozpočtu
 - 2.2 Správnosť financovania, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri používaní verejných prostriedkov
 - 2.3 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky
 - 2.4 Dodržiavanie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
3. Nakladanie s majetkom
 - 3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku
 - 3.2 Nakladanie s majetkom a majetkovými právami
4. Vnútrotný kontrolný systém

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecná časť

1.1 Základné údaje o kontrolovanom subjekte

Verejná knižnica MR bola príspevková organizácia s právnou subjektivitou, zriadená Trenčianskym samosprávnym krajom (ďalej len „TSK“) podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) a zákona

č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej.

V rámci svojho poslania plní úlohy vymedzené v úplnom znení Zriaďovacej listiny TSK/2007/03330-3 vydané dňa 28.6.2007 TSK.

Kontrolou zriaďovacej listiny bolo zistené, že v dokumente nebolo uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku, čo nebolo v súlade s ustanovením § 21 ods. 9 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého zriaďovacia listina rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie obsahuje vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý príspevková organizácia spravuje.

Verejná knižnica MR bola kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou s pôsobnosťou v rámci TSK. Plnila funkciu mestskej verejnej knižnice pre mesto Trenčín a zároveň funkciu regionálnej knižnice pre územné celky okresov Trenčín, Nové Mesto n/Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava. V rámci TSK Verejná knižnica MR koordinovala a poradensky usmerňovala ostatné regionálne knižnice, zabezpečovala úlohy spojené s bibliografickou registráciou a koordináciou bibliografickej činnosti, zabezpečovala úlohy spojené s dokumentovaním stavu a rozvojom knižnično-informačných služieb verejnosti prostredníctvom knižničného systému.

Štatutárnym orgánom bola riaditeľka, ktorá vykonávala svoju funkciu v zmysle zákona o výkone práce vo verejnom záujme v pracovnom pomere na základe pracovnej zmluvy. Riaditeľka bola štatutárnym orgánom v pracovnoprávných vzťahoch, v majetkovoprávných vzťahoch, ktoré súviseli s plnením účelu a úloh Verejnej knižnice MR a zastupovala ju navonok.

Verejná knižnica MR sa vnútorne členila na nasledovné oddelenia:

- ekonomicko-prevádzkové oddelenie,
- oddelenie metodiky a elektronizácie,
- oddelenie knižničných fondov a súborného katalógu TSK,
- oddelenie knižnično-informačných služieb.

Kontrolovaný subjekt zamestnával k 31.12.2013 celkom 54 zamestnancov (evidenčný počet zamestnancov), z tohto počtu bolo zamestnaných 46 žien.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1 Preverenie zostavenia, schválenia, zmien a plnenia rozpočtu

Verejná knižnica MR zostavila návrhy rozpočtov na rozpočtové obdobia rokov 2013 až 2015 ako viacročné rozpočty na príslušné tri rozpočtové roky podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Vzhľadom k tomu, že Zastupiteľstvo TSK na svojom zasadnutí dňa 19.12.2012 neprerokovalo predložený návrh Rozpočtu TSK na roky 2013 – 2015, TSK bol v roku 2013 povinný hospodáriť v súlade s § 11 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, t. j., hospodáriť podľa rozpočtu TSK

predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočňované počas rozpočtového provizória nemohli v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu TSK predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvorili výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzali v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočňované počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.

Na základe uvedeného, TSK na rok 2013 poukazoval organizáciám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti finančné prostriedky, s výnimkou finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy, vo výške maximálne 1/12 celkových výdavkov rozpočtu TSK za rok 2012.

Tabuľka č. 1: Rozpočet výnosov, nákladov a výsledku hospodárenia

v eur

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Pomer skutočnosti voči upravenému rozpočtu
Výnosy	575 219	826 525	735 294,45	88,96 %
Náklady	575 219	816 830	730 340,21	89,41 %
Výsledok hospodárenia	0	-9695	+4 954,24	N/A

Tabuľka č. 2: Údaje o príjmoch a výdavkoch v roku 2013

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Pomer skutočnosti voči upravenému rozpočtu
Bežné príjmy	796555	796555	685691,65	86,08 %
Kapitálové príjmy	19500	19500	36283,29	186,07 %
Finančné operácie príjmové	9695	9695	3172,52	32,72 %
Príjmy nerozpočtované	0	0	4481,10	N/A
Príjmy spolu	825750	825750	726456,04	87,96 %
Bežné výdavky	806250	806250	678892,33	84,20 %
Kapitálové výdavky	19500	19500	36283,29	186,07 %
Finančné operácie výdavkové	0	0	0	-
Výdavky nerozpočtované	0	0	6233,92	N/A
Výdavky spolu	825750	825750	721409,54	87,36 %
Rozdiel príjmov a výdavkov rozpočtovaných	0	0	+6799,32	N/A
Rozdiel príjmov a výdavkov nerozpočtovaných	0	0	-1752,82	N/A
Rozdiel príjmov a výdavkov spolu	0	0	+5046,50	N/A

Príjmy kontrolovaného subjektu spolu boli vo výške 726 456,04 eur, čo predstavovalo plnenie na 87,96 %. Výdavky kontrolovaného subjektu boli čerpané vo výške 721 409,54 eur, čo predstavovalo plnenie na 87,36 %.

Skutočné čerpanie vyššie uvedených položiek bežných výdavkov bolo v celkovej sume 678 892,33 eur, čo predstavovalo čerpanie na 84,20 %. Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov bolo v celkovej sume 36 283,29 eur, čo predstavovalo čerpanie na 186,07 %. Prekročenie o 16 783,29 eur bolo spôsobené hlavne dofinancovaním nedokončených investičných prác z predchádzajúceho obdobia (rekonštrukcia objektu budovy na ulici Jaselskej) a to: za izoláciu objektu voči vlhkosti v objeme 11 596,79 eur, za vybudovanie klimatizácie objektu v objeme 19 746,50 eur a za nákup biblioboxu v sume 4 940,00 eur. Finančné krytie prečerpaných kapitálových výdavkov bolo zabezpečované zo zdroja 41 – v sume 31 590,29 eur a zo zdroja 111 – v sume 4 693 eur.

Príjmy a výdavky programového rozpočtu Verejnej knižnice MR za sledované obdobie boli alokované v rámci programového rozpočtu TSK do programu 9 – Kultúra, podprogram 9.1 - Knižnice. Tento bol kontrolovaným subjektom ďalej rozpracovaný na projekty, zámery a ciele podprogramov. Ciele jednotlivých podprogramov a projektov boli konkrétne, jednoznačné, merateľné a kontrolovateľné. Určené merateľné ukazovatele boli formulované v priamej súvislosti s cieľom, obsahovali textovú a číselnú časť, pričom číselné hodnoty obsahovali porovnateľné údaje v časovom rade.

Monitorovacia správa k 30.06. ako aj hodnotiaca správa o plnení programového rozpočtu kontrolovaného subjektu k 31.12. v kontrolovanom rozpočtovom roku boli vypracované a predložené zriaďovateľovi v stanovených lehotách.

Kontrolovanému subjektu bolo poskytnutých v priebehu kontrolovaného obdobia roku 2013 sedem dotácií v celkovej sume 17 019,00 eur.

1. Dotácia poskytnutá za účelom pokrytia časti nákladov spojených so zabezpečením projektu „Deje a nádeje“ v celkovej sume 100,00 eur. Kontrolovaný subjekt zaslal písomne zúčtovanie poskytnutej dotácie v termíne v zmysle Zmluvy o poskytnutí dotácie.
2. Poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) na rok 2013 v celkovej sume 10 000,00 eur za účelom financovania projektu týkajúceho sa nákupu a doplnenia knižničného fondu. Kontrolovaný subjekt pri čerpaní predmetnej dotácie zo ŠR postupoval v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v súlade s uzatvorenou zmluvou.
3. Poskytnutie dotácie od mesta Trenčín v celkovej výške 220,00 eur za účelom pokrytia časti nákladov spojených so zabezpečením projektu „Papučová noc“ kontrolovaného subjektu v termíne od 04.-05.10.2013.
4. Poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva kultúry SR na rok 2013 na sprístupnenie kultúrnych hodnôt žiakom základných a stredných škôl a pedagogickým zamestnancom základných a stredných škôl prostredníctvom vyzbieraných kultúrnych poukazov v kultúrnych inštitúciách v zriaďovateľskej pôsobnosti knižnice. Kultúrny poukaz mal hodnotu jedno euro. Celkový počet nahlásených poukazov bol 406 kusov v celkovej sume 406,00 eur.
5. Poskytnutá dotácia od mesta Trenčín v celkovej sume 450,00 eur na pokrytie časti nákladov spojených so zabezpečením projektu „Čítajme všetci, alebo nakazení čítaním“ v mesiaci jún a december 2013. Zúčtovanie dotácie bolo vykonané v zmysle pokynov ustanovených v Článku III bodu 6 Zmluvy o poskytnutí dotácie.
6. Poskytnutý grant v celkovej výške 200,00 eur od Trenčianskej nadácie za účelom realizácie projektu „Píšem, píšeš, píšeme...“ v podobe, v akej bol schválený správnou radou nadácie. Rozpočet projektu tvoril neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Verejná knižnica MR zaslala podrobnú a kompletnú záverečnú správu Trenčianskej nadácii, ktorá obsahovala všetky aktivity, ktoré v rámci projektu prebehli, splnenie cieľov projektu a taktiež aj kompletne zúčtovanie grantu spolu s kópiami účtovných dokladov. Týmto konaním si splnila svoju povinnosť, ktorá jej vyplývala z článku 4 bodu 4 a 5 Zmluvy o poskytnutí grantu.
7. Poskytnutá dotácia zo ŠR prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MK SR na rok 2013. Dotácia bola poskytnutá v celkovej výške 5 643,00 eur a jej zámerom bola podpora čítania prostredníctvom komunitných aktivít v knižnici – prezentácie pôvodnej slovenskej beletristickej a odbornej literatúry a finančné zabezpečenie projektu.

2.2 Správnosť financovania, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri používaní verejných prostriedkov

Na vybranej vzorke bežných i kapitálových výdavkov bola preverená správnosť financovania, oprávnenosť a opodstatnenosť pri hospodárení s finančnými prostriedkami, pričom nebolo zistené použitie verejných prostriedkov, ktoré by vykazovali znaky nehospodárnosti, neefektívnosti alebo neúčinnosti.

Kontrolou správnosti zatriedenia výdavkov v rámci rozpočtovej klasifikácie bolo zistené, že časť výdavku z dodávky výpočtovej techniky – monitory bol zatriedený nesprávne na rozpočtovú podpoložku 635002 – Rutinná a štandardná údržba výpočtovej techniky. Nakoľko išlo o nákup nového zariadenia, výdavok mal byť správne zatriedený na podpoložku rozpočtu 633002 – Výpočtová technika.

Nedodržaním správneho zatriedenia výdavkov na položky ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie Verejná knižnica MR porušila ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorých sa v rozpočte subjektu verejnej správy uplatňuje rozpočtová klasifikácia. Zároveň Verejná knižnica MR nekonala v zmysle opatrenia MF/010175/2004 - 42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien a doplnkov, (ďalej len „opatrenie MF/010175/2004 - 42“), ktoré určuje rozpočtovú klasifikáciu a táto je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov verejnej správy.

Verejná knižnica MR ako príspevková organizácia zapojená na rozpočet samosprávneho kraja príspevkom, splňala podľa jej výsledku hospodárenia za kontrolované obdobie podmienku pokrytia menej ako 50 % svojich výrobných nákladov tržbami z hlavnej činnosti.

Kontrolou dodržiavania pravidiel hospodárenia kontrolovaného subjektu bolo zistené, že v roku 2013 tržby Verejnej knižnice MR pokrývali výrobné náklady podielom 5,5 %, čím bola splnená zákonná podmienka zriadenia príspevkovej organizácie stanovená v § 21 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Vlastné príjmy kontrolovaného subjektu predstavovali iba 5,37 % z finančného objemu rozpočtu.

Závislosť kontrolovaného subjektu na príspevku od zriaďovateľa bola úplná v oblasti kapitálového rozpočtu.

2.3 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

V rámci kontroly dodržiavania zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) kontrolná skupina preverila správnosť, úplnosť a preukázateľnosť vedenia účtovníctva. Na základe analýzy rizikovosti kontrolovaného subjektu vykonala výber vzorky založený na úsudku kontrolóra, pričom boli zistené nasledovné skutočnosti:

Kontrolou vybraných účtovných dokladov bolo zistené, že Verejná knižnica MR nesprávne zaúčtovala časť dodanej PC zostavy – tri kusy monitorov na ťarchu účtu 511 – Opravy a udržiavanie a nie na účet 501 – Spotreba materiálu.

Nedodržaním postupov účtovania a nesprávnym zaúčtovaním účtovných prípadov Verejná knižnica MR postupovala v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorého podrobnosti o postupoch účtovania ustanoví MF SR opatrením a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať a ustanovením § 57 ods. 1 Opatrenia Ministerstva financií

Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF 16786/2007 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

Na vybranej vzorke dodávateľských faktúr bolo skontrolované zaúčtovanie faktúry na účtovnom doklade so záznamami v účtovnom denníku a zaevidovanie výdavku pri úhrade v rozpočtových výdavkoch Verejnej knižnice MR a oprávnenosť čerpania v rámci rozpočtového provizória na rok 2013.

Kontrolou okrem vyššie uvedeného porušenia neboli zistené ďalšie nedostatky v účtovaní alebo v čerpaní rozpočtu, v dodržiavaní ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie pri triedení výdavkov.

Zároveň na tejto vybratej vzorke dodávateľských faktúr bola vykonaná kontrola vystavovania krycích listov k došlým faktúram a náležitosti účtovných dokladov v zmysle § 10 zákona o účtovníctve, kontrola plnenia ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“), kontrola plnenia internej smernice o finančnej kontrole a internej smernice o obehu účtovných dokladov vrátane podpisových vzorov.

Kontrolovaný subjekt mal v čase kontroly vypracovanú Internú smernicu pre vedenie účtovníctva, ktorá nadobudla účinnosť a platnosť dňa 01.03.2011 v súlade s ustanoveniami zákona o účtovníctve a v zmysle opatrení MF SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky a tiež podrobnosti o postupoch účtovania a účtovnej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účely podnikania.

Verejná knižnica MR predložila ku kontrole účtovnú závierku za rok 2013, ktorá obsahovala súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Prílohy:

- Finančný výkaz o plnení rozpočtu a o nerozpočtových pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1-12 k 31.12.2013
- Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív subjektu verejnej správy FIN 2-04 k 31.12.2013
- Finančný výkaz o prírastku/úbytku finančných aktív a finančných pasív podľa sektorov FIN 3-04
- Finančný výkaz o členení finančných aktív a finančných pasív podľa sektorov FIN 401 k 31.12.2013.

Účtovná závierka Verejnej knižnice MR za rok 2013 obsahovala všetky predpísané náležitosti v zmysle zákona o účtovníctve.

Vykázané stavy majetku v súvahe k 31.12.2013 súhlasili so stavmi uvedenými v Poznámkach k účtovnej závierke. Účtovná závierka Verejnej knižnice MR bola zostavená v súlade s § 17 a § 18 zákona o účtovníctve.

Zverejňovanie informácií, zmlúv, objednávok a faktúr

Verejná knižnica MR bola v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode

informácii“) povinnou osobou, nakoľko bola zriadená povinnou osobou, t. j. Trenčianskym samosprávnym krajom.

Na základe úsudku kontrolnej skupiny bolo ku kontrole vybraných celkovo deväť zmlúv, tri objednávky a tri faktúry. Pri zverejňovaní vybraných objednávok a faktúr postupoval kontrolovaný subjekt v zmysle zákona o slobode informácií, avšak pri kontrole zverejňovania vybraných zmlúv boli zistené viaceré nedostatky.

Päť zmlúv bolo zverejnených v nečitateľnej forme a nebolo ich možné identifikovať, čím kontrolovaný subjekt nedodržiaval ustanovenie § 5a zákona o slobode informácií. Taktiež päť zmlúv z vybranej vzorky bolo zverejnených aj s podpismi osôb, ktoré tieto zmluvy podpísali, čím došlo k porušeniu § 9 zákona o slobode informácií.

V dvoch prípadoch zverejnenia zmlúv bol uvedený dátum účinnosti skôr ako bola samotná zmluva uzatvorená, v prvom prípade bola predmetom zmluvy dodávka vody a odvádzanie odpadových vôd, kde bol uvedený dátum účinnosti 01.03.2012 a dátum uzatvorenia 08.03.2013, v druhom prípade išlo o zmluvu, ktorej predmetom bola dodávka plynu, pričom dátum účinnosti bol uvedený 01.03.2013 avšak dátum uzatvorenia až 21.03.2013. V zmluve bolo síce uvedené, že účinnosť táto zmluva nadobudla dňom začiatku dodávky plynu v zmysle čl. II. bodu 1 prislúchajúcej zmluvy a teda dňa 01.03.2013, avšak nakoľko začal plynúť predmet zmluvy a teda dodávka plynu skôr ako bol deň uzatvorenia zmluvy, došlo k porušeniu § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

2.4 Dodržiavanie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Verejná knižnica MR bola v zmysle § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) verejným obstarávateľom. Za účelom spresnenia postupu pri verejnom obstarávaní vypracovala Verejná knižnica MR Internú smernicu o verejnom obstarávaní, ktorej cieľom bolo zabezpečiť jednotný postup pri zabezpečovaní verejného obstarávania v kontrolovanom subjekte v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Smernica nadobudla platnosť a účinnosť dňa 01.10.2007 a jej platnosť sa končila dňom účinnosti a platnosti novej internej smernice o verejnom obstarávaní t. j. 01.07.2013.

Na základe predloženej evidencie verejného obstarávania za rok 2013 kontrolná skupina skontrolovala tri realizované zákazky s nízkou hodnotou z pohľadu dodržiavania povinností verejného obstarávateľa a správnosti realizácie procesu verejného obstarávania v súlade s platnou smernicou a v nadväznosti na hospodárne a efektívne používanie finančných prostriedkov.

Kontrolovaný subjekt pri predmetných zákazkách verejného obstarávania použil metódu prieskumu trhu. Zákazky s nízkou hodnotou boli realizované na obstaranie biblioboxu, ďalej na vypracovanie projektovej dokumentácie k rekonštrukcii vzduchotechniky a elektroinštalácie v suteréne na Jaselskej ulici a na samotnú rekonštrukciu vzduchotechniky a elektroinštalácie v suteréne na Jaselskej ulici a tretím realizovaným verejným obstarávaním bola sanácia suterénu na Jaselskej ulici.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nezverejňoval na svojom webovom sídle alebo v periodickej tlači raz štvrťročne súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 eur, čím nebolo dodržané ustanovenie § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

3. Nakladanie s majetkom

3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku

Kontrolovaný subjekt bol povinný postupovať pri nakladaní s majetkom v zmysle zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku VÚC“) a Zásad hospodárenia s majetkom TSK(ďalej len „ZHM“) účinných od 01.08.2005. Kontrolou bolo zistené, že ZHM neboli aktualizované a upravované napriek viacerým aktualizáciám zákona o majetku VÚC, čo nebolo v súlade s ustanovením § 9 uvedeného zákona, účinnom v kontrolovanom období. V čase výkonu kontroly mal VÚC ZHM už prepracované a schválené zastupiteľstvom TSK, s účinnosťou od 01.08.2014.

Predmetom kontroly bolo preveriť výberovým spôsobom dodržiavanie povinností správcu majetku VÚC, vyplývajúcich z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, správnosť a úplnosť vedenia evidencie majetku a záväzkov. Preveriť včasnosť zaradovania obstarávaného majetku do užívania v zmysle § 4 ods. 2, § 24 a § 25 zákona o účtovníctve.

Evidencia hnutelného a nehnuteľného majetku v kontrolovanom subjekte bola vedená v elektronickej podobe a na inventárnych kartách. V zmysle interných predpisov a príkazov riaditeľky kontrolovaný subjekt vykonával každý rok inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov. Skutočný stav majetku hmotnej povahy a nehmotnej povahy zisťoval kontrolovaný subjekt fyzickou inventúrou každý druhý rok, čím bola zabezpečená kontrola a porovnanie majetku vedeného v účtovníctve so skutočným stavom.

Účtovný stav dlhodobého nehmotného majetku (ďalej len „DNM“) a dlhodobého hmotného majetku (ďalej len „DHM“) podľa hlavnej knihy na uvedených účtoch bol v kontrolovanom subjekte nasledovný:

Tabuľka č. 3

Účet	K 31.12.2012 (v eur)	K 31.12.2013 (v eur)
DNM spolu:	11 616,94	11 616,94
Z toho: 013 – Software	11 616,94	11 616,94
014 – Oceniteľné práva	0	0
DHM spolu:	1 557 337,74	1 842 256,67
Z toho: 021 – Stavby	1 252 515,53	1 527 440,73
022 – Stroje, prístroje a zariadenia	131 408,52	141 402,25
023 – Dopravné prostriedky	13 067,78	13 067,78
028 – Drobný hmotný investičný majetok	0	0
029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok	0	0
031 – Pozemky	158 070,91	158 070,91
041 – Obstaranie DNM	0	0
042 – Obstaranie DHM	2 275,00	2 275,00
Majetok celkom:	1 568 954,68	1 853 873,61

Verejná knižnica MR v roku 2013 evidovala majetok v účtovníctve na jednotlivých majetkových účtoch v celkovom objeme 1 887 788,90 eur. Najvyšší podiel na majetku tvoril dlhodobý hmotný majetok v objeme 1 848 542,96 eur. Výrazný nárast dlhodobého hmotného majetku o 274 925,43 eur oproti roku 2012 nastal na účte 021 – Stavby v dôsledku dofinancovania rekonštrukcie budovy knižnice na ulici Jaselskej.

Kontrolou bol preverený spôsob odpisovania hnutel'ného a nehnuteľného majetku TSK v správe Verejnej knižnice MR. Účtovná jednotka sa v súlade s ustanovením zákona o účtovníctve rozhodla o spôsobe a dobe odpisovania majetku, ktoré bolo stanovené v Smernici pre vedenie účtovníctva a ktorou sa kontrolovaný subjekt riadil v kontrolovanom období. Podľa článku 9 - Plán odpisov a vymedzenie spôsobu odpisovania uvedenej smernice bol majetok odpisovaný prostredníctvom účtovných odpisov metódou rovnomerného odpisovania. Pre stavby bolo zriaďovateľom stanovené rovnomerné odpisovanie po dobu 50 rokov. Kontrolou inventúrnych kariet majetku, účet 021 – 1 Budovy, bolo zistené, že na týchto dokladoch je nesprávne uvedená odpisová skupina s 20-ročnou odpisovou dobou. Tento nedostatok bol zistený i pri kontrole „Zápisov o zaradení majetku“.

Odpisovanie ostatného majetku v kontrolovanom období prebiehalo v súlade so zákonom o dani z príjmov a so súvisiacimi pokynmi.

Využitie nehnuteľného majetku v správe kontrolovaného subjektu bolo úmerne jeho profilácii a nemal vo svojej evidencii žiadny nevyužitý nehnuteľný majetok.

Verejná knižnica MR ku kontrole predložila dva výpisy z listov vlastníctva (ďalej iba „LV“) nehnuteľného majetku. Jednalo sa o LV č. 2049 na pozemky a stavby (4 pozemky a 2 stavby), katastrálne územie Trenčín a LV č. 980 na pozemky a stavby (2 pozemky a 1 stavba), katastrálne územie Horné Bzince. Na LV č. 980 v časti B – vlastníci a iné oprávnené osoby nebola uvedená správna adresa vlastníka a správcu právneho vzťahu. Týmto postupom Verejná knižnica MR nekonala v súlade s ustanovením § 19 písm. a) ods.1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, podľa ktorého sú vlastníci a iné oprávnené osoby povinní dbať o to, aby všetky údaje ako i zmeny týkajúce sa nehnuteľností boli riadne evidované.

Porovnaním LV s účtovným stavom účtu 021 – Stavby v hlavnej knihe za rok 2013 a s inventarizačným zápisom (ďalej len „IZ“) a inventúrnym súpisom (ďalej len „IS“) majetku príslušnej majetkovej triedy neboli zistené rozdiely.

Ďalej bolo zistené, že na LV č. 2049 a LV č. 980 bol vedený majetok – štyri pozemky (parcelné čísla 66, 67, 3442/2 a 3442/3), o ktorých kontrolovaný subjekt vôbec neúčtoval a nevedol ho na inventárnej karte. Nevedením predmetných pozemkov v účtovnej evidencii postupovala Verejná knižnica MR v rozpore s ustanovením § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku VÚC, podľa ktorého je správca povinný viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu, od roku 2011 niekoľkokrát písomne zasielali žiadosti zriaďovateľovi o ocenenie predmetných pozemkov, avšak odpoveď prijal až v 02/2014. Verejná knižnica MR do ukončenia kontroly zaradenie majetku – pozemkov nadobudnutých bez určenej hodnoty do majetkovej a účtovnej evidencie nevykonala.

Na vykonanie inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov za rok 2013 vydala riaditeľka účtovnej jednotky dňa 15.12.2013 príkaz riaditeľky č. 17/2013. Súčasťou príkazu bol stanovený rozsah a termíny vykonania dokladovej inventúry majetku.

Príkazom bola zároveň ustanovená ústredná inventarizačná komisia a jej zloženie. Organizácia nemala v kontrolovanom období vypracovanú internú smernicu na vykonávanie inventarizácie vo Verejná knižnica MR. Touto oblasťou sa však zaoberala interná smernica pre vedenie účtovníctva a interná smernica o obehu účtovných dokladov, v ktorých boli určené podmienky a postup pri vykonávaní inventarizácie a vyradovaní a likvidácie majetku.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nedodrжал termíny pre vykonanie dokladovej inventarizácie a tiež termín vyhodnotenia výsledkov dokladovej inventarizácie stanovené v príkaze riaditeľky č. 17/2013. Viaceré IS majetku boli vyhotovené až dňa 15.01.2014, pričom termín vyhotovenia dokladovej inventarizácie bol v príkaze stanovený na 08.01.2014 a vyhotovenie IZ bolo vykonané až dňa 20.01.2014, pričom tento termín bol príkazom stanovený na 10.01.2014.

Kontrolou náhodne vybraných IZ a k nim priložených IS z vykonanej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2013 bolo zistené, že niektoré IS neobsahovali požadované náležitosti v zmysle zákona o účtovníctve.

- IS k 31.12.2013 – účet 321 dodávateľa, inventarizovaný a účtovný stav bol v sume 879,29 eur. V IS záväzkov nebol zaznamenaný zoznam záväzkov a ich ocenenie podľa § 25 zákona o účtovníctve (mená a adresy veriteľov a dodávateľov, sumy záväzkov). Celková suma záväzkov v IS nebola uvedená.
- IS k 31.12.2011 – účet 335 pohľadávky voči zamestnancom, inventarizovaný a účtovný stav bol v sume 1 520,00 eur za knižné publikácie určené k predaju. Kontrolou bolo zistené, že za celé obdobie od prevzatia tovaru (2010) nebol na tomto účte zaznamenaný žiadny pohyb.

Z vyššie uvedených dôvodov kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorého IS je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva (§ 8 ods. 4).

Na základe kontrolných zistení z vykonania inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, keď uvedené účtovné doklady nespĺňali jednu zo základných požiadaviek účtovníctva účtovnej jednotky, nebolo vedené preukazným spôsobom, čím nebolo dodržané ustanovenie § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve, podľa ktorého účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§ 32) a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu.

Peňažné prostriedky v hotovosti boli v kontrolovanom období inventarizované štyrikrát za účtovné obdobie, čím bola splnená zákonom stanovená povinnosť. Vykonanými inventarizáciami peňažných prostriedkov v hotovosti neboli zistené inventarizačné rozdiely.

Kontrolná skupina na základe účtovnej závierky k 31.12.2012 a k 31.12.2013 preverila či na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku nie sú evidované zmarené investície alebo nezaraďený majetok. Kontrolou bolo zistené, že stav účtu podľa rokov k 31.12.2012 a k 31.12.2013 bol nasledovný:

Tabuľka č. 4 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku

(v eur)

Roky	k 31.12.2012	k 31.12.2013
042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	2 275,00	2 275,00

Pri kontrole stavu účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku bolo zistené, že na tomto účte dlhodobo (od roku 2011) eviduje celkovú sumu 2 275,00 eur. Jednalo sa o projektovú dokumentáciu na „Rekonštrukciu elektroinštalácie objektu knižnice na Hasičskej ulici č. 1 v Trenčíne“.

V dôsledku nedostatku finančných prostriedkov sa realizácia rekonštrukcie elektroinštalácie budovy knižnice nevykonávala.

Z toho dôvodu kontrolovaný subjekt naďalej evidoval na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku i v sledovanom období sumu 2 275,00 eur.

3.2 Nakladanie s majetkom a majetkovými právami

Na opravy a udržiavanie majetku v kontrolovanom subjekte bol v kontrolovanom období vynaložený nasledovný objem finančných prostriedkov:

Tabuľka č. 5

(v eur)

Ukazovateľ	Plán 2013	Skutočnosť 2013	Rozdiel
Náklady na opravy udržiavanie majetku	134 661,00	2 492,00	- 132 169,00
Kapitálové výdavky na rekonštrukciu	19 000,00	36 283,29	+ 16 783,29
Spolu	154 161,00	38 775,29	- 115 385,71

Nakoľko v roku 2013 kontrolovaný subjekt hospodáril v rozpočtovom provizóriu, neboli v kontrolovanom období vykonávané žiadne zmeny rozpočtu. Z toho dôvodu skutočné čerpanie nákladov na opravy a udržiavanie majetku oproti plánu bolo veľmi nízke. Naopak, pri čerpaní kapitálových výdavkov došlo k prekročeniu o 16 783,29 eur, čo bolo zapríčinené hlavne dofinancovaním nedokončených investičných prác z predchádzajúceho obdobia a za nákup biblioboxu.

Hospodárenie s pohľadávkami

V roku 2012 Verejná knižnica MR evidovala pohľadávky v celkovej sume 2 397,06 eur. V nasledujúcom účtovnom období, teda v nami kontrolovanom období, bol stav pohľadávok v celkovej sume 2 357,32 eur, čiže došlo k miernemu poklesu pohľadávok o sumu 39,74 eur. Išlo o krátkodobé pohľadávky evidované na účte 378 – Iné pohľadávky vo výške 837,32 eur, ktoré vznikli zo zaúčtovania zálohy (kaucie) na nájomné za nebytové priestory v sume 438,90 eur a za úver poštovného v sume 398,33 eur a na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom vo výške 1 520,00 eur, ktoré vznikli v roku 2010 poskytnutím publikácií TSK pre účely ich predaja.

Podľa vyjadrenia Verejnej knižnice MR a predložených dokladov pohľadávka vznikla v roku 2010 na základe komisionárskej zmluvy uzavretej medzi TSK a kontrolovaným subjektom za účelom predaja tovaru – knižných publikácií TSK v hodnote 400,00 eur a sady

kníh „Štyri svedectvá“ v hodnote 1 120,00 eur. Kontrolou bolo zistené, že za celé obdobie od prevzatia tovaru nebol na tomto účte zaznamenaný žiadny pohyb.

Kontrolovaný subjekt neevidoval žiadne dlhodobé pohľadávky.

4. Vnútorný kontrolný systém

Kontrolná skupina zhodnotila fungovanie vnútorného kontrolného systému z hľadiska jeho spoľahlivosti a úplnosti. Obsahom hodnotenia bolo preverenie kvality nástrojov, postupov a metód, ktoré boli využívané pri finančnom riadení. Verejná knižnica MR mala vypracovanú internú smernicu pre vnútorný kontrolný systém, účinná dňom 01.02.2006. Ďalej mal kontrolovaný subjekt vypracovanú internú smernicu k finančnej kontrole, ktorá upravovala vykonávanie finančnej kontroly a boli ňou určené zásady finančnej kontroly vo Verejnej knižnici MR v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o finančnej kontrole a tiež vyhlášky č. 517/2001 Z. z. o obsahu ročnej správy o výsledku finančných kontrol. Smernica nadobudla účinnosť 01.06.2007 a prináležali jej tri dodatky.

Kontrolnej skupine bol predložený plán kontrol vnútroknižničnej kontrolnej komisie pre rok 2013 zo dňa 07.01.2013, v ktorom bolo uvedené: „vykonať kontrolu centrálnej pokladne, vykonať kontrolu pokladní v pobočkách Verejnej knižnice MR, kontrolu je potrebné vykonať štyrikrát ročne, kontroly pokladní budú vykonávané priebežne.“ Kontrolovaný subjekt nekonal v zmysle stanovených postupov internej smernice Vnútorný kontrolný systém, nakoľko v nej bolo uvedené, že vnútroknižničná kontrolná komisia spracúva polročný plán kontrolnej činnosti podľa potrieb organizácie, zriaďovateľa prípadne používateľov a taktiež o každej uskutočnenej kontrole spracuje zápisnicu s návrhmi na nápravné opatrenia a následne ich plnenie písomne vyhodnocuje. Verejná knižnica MR bola povinná v zmysle Smernice raz polročne do 31.08. a do 31.01. uskutočniť vyhodnotenie plnenia plánu činnosti komisie a taktiež všetky písomnosti predkladať v jednom vyhotovení riaditeľovi organizácie ihneď po ich vyhotovení. Obsahom predloženého plánu kontrol bolo len vykonanie kontroly pokladne štyrikrát ročne, čo vyplývalo z povinnosti uvedenej v zákone o účtovníctve a z toho dôvodu nebolo možné tento dokument považovať za plán kontrolnej činnosti.

NKÚ SR zistil že, v kontrolovanom období bola vykonaná kontrola audítorskou spoločnosťou na vybrané okruhy účtovníctva. Spoločnosť na základe vykonanej kontroly zistila niekoľko nedostatkov a porušení, na ktoré kontrolovaný subjekt prijal následne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Kontrolná skupina skontrolovala vykonávanie predbežnej finančnej kontroly na vybraných dokladoch podľa úsudku kontrolóra súvisiacich s vybranými položkami – faktúry súvisiace s odberom tlače a služby slovenskej pošty, nákup výpočtovej techniky, za projektovú dokumentáciu, za dodávky stavebných prác, faktúra za odber zemného plynu, nákup biblioboxu a faktúra za prevedenie hydroizolačných prác v kontrolovanom subjekte. Kontrolou bolo zistené, že v prípade úhrad faktúr Verejná knižnica MR vykonávala predbežnú finančnú kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole.

Okrem faktúr bolo skontrolovaných viacero dodávateľských zmlúv (zmluvy o dielo, nájomné zmluvy). V súvislosti s uzatvorením zmlúv nebola vykonaná predbežná finančná kontrola, čím nebol dodržaný postup v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o finančnej kontrole, podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

overuje každú svoju finančnú operáciu, v nadväznosti na ustanovenie § 2 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, podľa ktorého sa za finančnú operáciu považuje aj právny úkon, alebo iný úkon majetkovej povahy.

Priebežná finančná kontrola, ktorá by mohla zabezpečiť zvýšenie účinnosti predbežnej finančnej kontroly nebola v kontrolovanom období vykonaná.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 13.11.2014

Ing. Pavol Masaryk
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Iveta Novomestská
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa 18.11.2014

Ing. Gabriela Krokvičková
poverená riadením organizácie